

nienie w czymś. **Dualizm** jakiegoś zjawiska to współistnienie w nim dwóch przeciwstawnych części. Słowo książkowe. *Doświadczenie dualizmu życia i myślenia jest jednym z najboleśniejszych przeżyć Bursy... Istnieje jakiś niepokojący dualizm w rozumieniu miłości.* ◇ **du-a-li-s-tycz-ny**, -ni. *Czy motorem rozwoju cywilizacji jest dualistyczny proces ścierania się rozumu i uczuć?*

2 Dualizm to pogląd filozoficzny zakładający istnienie w świecie przeciwstawnych pierwiastków lub sił, np. dobra i zła albo ducha i materii. Termin filozoficzny. *...dualizm ciała i duszy.* ◇ **du-a-li-s-tycz-ny**, -ni. *...dualistyczny światopogląd, zakładający istnienie Boga i Szatana.*

dub-bing [dabing], D-gu, lm M-gi. **Dubbing** to w filmie zastąpienie dialogów mówionych w obcym języku tekstami tłumaczoymi, wypowiadany przez aktorów o odpowiednio dobranych głosach. *W Niemczech normalną praktyką jest dubbing filmów obcojęzycznych.* ◇ **dub-bin-go-wy**, -wi. *...role dubbingowe.*

dub-bin-go-wać [dabingować], -gu-je. Kiedy obcojęzyczny film jest **dubbingowany**, to jego dialogi są zastępowane tekstami tłumaczoymi, czytany przez aktorów o odpowiednio dobranych głosach. *Dubbingowane są wszystkie filmy dla dzieci... W naszym studio dubbingujemy rocznie 35 filmów.* ◇ **dub-bin-go-wa-ny**, -ni. *...dubbingowana wersja zapomnianego już szlagieru ekranowego.*

du-bel-to-wy, -wi. **Dubeltowy** znaczy to samo, co podwójny. Słowo przestarzałe. *On zawsze dostawał dubeltowe lanie.* ◇ **du-bel-to-wo**. *Wzruszony mają postawą zapłacił mi dubeltowo.*

du-bel-tów-ka, D-ki, C-ce, lm D-tek. **1 Dubeltówka** to strzelba myśliwska z dwoma lufami umieszczonymi równolegle obok siebie.

2 Mówimy, że ktoś **całuje** kogoś z **dubeltówki**, jeśli całuje go serdecznie w oba policzki. *Stryj klepnął mnie po ramieniu, pocałowaliśmy się z dubeltówki.*

du-b-ler, D-ra, Ms-rze, lm M-rzy. **Dubler** to **1** ktoś, kto zastępuje aktora w scenach wymagających specjalnych umiejętności, np. kaskaderskich. *Grał wszystko sam, bez dublerów i bez tricków filmowych.* ◇ **du-b-ler-ka**, D-ki, C-ce, lm D-rek. *W wyjątkowo drastycznej scenie erotycznej aktorkę zastępuje jednak dublerka.* **2** aktor w teatrze lub śpiewak, który gra jakąś rolę w zastępstwie innego aktora lub śpiewaka albo na zmianę z nim. ◇ **du-b-ler-ka**, D-ki, C-ce, lm D-rek.

du-b-leś, D-tu, Ms-le-cie, lm M-ty. **1 Dublet** to drugi identyczny egzemplarz jakiegoś przedmiotu, np. książki. *Biblioteka Narodowa przekazała nam część dubletów literatury dziecięcej i młodzieżowej.* **2** W języku **dublety** to różne formy wyrażające tę samą treść. *Czy istnienie dubletów takich, jak „pospieszny” i „pośpieszny” nie jest sprzeczne z prawem ekonomii języka?*

3 Dubletem nazywamy także **3.1** podwójny sukces w jakiejś dziedzinie, zwykle w sporcie. *Nasza drużyna myśli o dublecie: mistrzostwie ligi i pucharze mistrzów.* **3.2** dwa kolejne strzały z broni myśliwskiej, trafiające dwie sztuki zwierzyny. Słowo używane przez myśliwych.

du-b-lo-wać, -lu-je. **1** Jeśli ktoś, zwykle kaskader, **dubluj**e aktora, to występuje za niego w scenach niebezpiecznych lub wymagających specjalnych umiejętności. *...aktor dublowany przez kaskadera w scenach z węzami.*

2 Jeśli aktor **dubluj**e jakąś rolę, to gra ją na zmianę z innym aktorem lub w jego zastępstwie. *Główną rolę zagra Wajnert, dublować będzie student IV roku szkoły teatralnej.*

3 Jeśli w wysięgu na torze zamkniętym jakiś

zawodnik **dubluj**e innego, to mija go, mając nad nim przewagę całego okrążenia.

4 Jeśli jakieś działania lub ich wyniki są **dublowane** albo jeśli **dubluj**ą się, to są wykonywane niezależnie przez dwie osoby, instytucje lub organizacje, często bez potrzeby. *Komisja nie dubluje prac prokuratorury wojskowej... Metro nie może dublować autobusów na tej trasie... Prace popularne się dublowały, a tych trudniejszych, koncepcyjnych brakowało.*

5 Jeśli ktoś **dubluj**e jakąś liczbę lub jeśli ona **dubluj**e się, to się podwaja. *Grał dalej i raz po raz dublował stawkę... Liczba utאיסיעילי tych urzędzeń dubluje się co rok.*

du-by, D-bów. Jeśli ktoś prawi lub plecie **duby smalone**, to opowiada głupstwa. Wyrażenie książkowe. *Co wy tutaj duby smalone pleciecie o latających talerzach!*

duch, D-cha, lm M-chy. W znaczeniu **1.2** słowo pisane wielką literą. **1 Duch** to zmarła osoba, która podobno może się ukazywać ludziom i wywoływać w nich przerażenie. *Od dziecka bał się duchów i zjaw... ..talerzyk służący do wywoływania duchów... Ujrzał przedziwną postać: ducha zamordowanego rycerza.*

2 Duchy to nadprzyrodzone istoty obdarzone tajemniczą siłą i mające wpływ na życie ludzi — postacie z wierzeń religijnych i ludowych. *Wierzył w opiekuńczą moc dobrych duchów strzegących jego domu... Duchy ciemności poprzysięgły wieczną zemstę.*

3 Duch to także **3.1** niematerialna część człowieka, obejmująca jego myśli i uczucia. *Lektura wprawiła mnie w dziwny stan ducha... Cenil zwalacza niezwykłe przymioty jej ducha... Sprawy ducha są mi nieobce, ale teraz chętnie bym coś zjadł... Duchem będę przy tobie... ..pogoda ducha.* **3.2** zapał, odwaga lub wola dokonania czegoś. *Nasz duch nigdy nie słabnie, wola walki jest niezłomna jak stal... ..duch bojowy... Prześladowania nie złamały ducha oporu wśród ludności... Od tego wydarzenia nowy duch wstąpił w bliskich już załamania rybaków... Nie trać ducha, wszystko się jeszcze może odmienić... ..hart ducha.* **3.3** nieśmiertelna dusza, która po śmierci człowieka opuszcza jego ciało. *Z chwilą śmierci następuje wywołanie ducha człowieka.* **3.4** niematerialna część świata, przeciwstawiana materii. Termin filozoficzny. *...odwieczny spór o to, co było pierwsze, duch czy materia.*

4 Jeśli ktoś ma w sobie **ducha** czegoś, np. przekory, to ma tę cechę. *Odezwał się w niej duch walki... Ożywilo to ducha przedsiębiorczości w biernym dotąd społeczeństwie.*

5 Słowo **duch** jest używane w następujących wyrażeniach dotyczących czyjejs psychiki, nastroju lub woli dokonania czegoś. **5.1** Jeśli czujemy coś, myślimy o czymś itp. **w duchu**, **w głębi ducha**, **w skrytości ducha** lub **w cichości ducha**, to ukrywamy nasze uczucia i myśli. *Milczałem również, ale śmiać mi się chciało w duchu... Bawi się z nami, żartuje, a w głębi ducha obmyśla plany, rozdziela funkcje, kontroluje... ..Może liczy w skrytości ducha, że jego przeciwnik będzie miał zły dzień?*

5.2 Jeśli jest nam **rażnie**j na **duchu**, to czujemy się pewniej i bezpieczniej. *Pomyślał, że z radiem, które da mu kontakt ze światem, będzie mu rażniej na duchu.* **5.3** Jeśli ktoś w trudnej sytuacji **upadł na duchu** lub **podupał na duchu**, to załamał się albo stracił wiarę w sens tego, co robi. *Pod wpływem ciężkich doświadczeń życiowych pastor czasem upadał na duchu, ale zawsze wtedy ratowała go modlitwa.* **5.4** Jeśli ktoś lub coś **podnosi** nas, **podtrzymuj**e itp. **na duchu** w jakiejś trudnej sytuacji, to dodaje nam sił i nadziei lub pomaga

D